

פ ר ר ו ק ו ל ס ס / 27 ג

מישיבת ועדת הפנים, שהתקיימה ביום ג', כ"ז
בחדר א' תשי"ד (2.3.54), בשעה 8.45

=====

ברשות: חברי הוועדה:

- 1. חת - היו"ר
- 2. פרי
- 3. סגור-כהן
- 4. הלל
- 5. אסף
- 6. קמין
- 7. חזבי
- 8. פרלשטיין
- 9. ישעיהו

סגן-מזכיר:

- 1. שר הפנים י. רוקח
- 2. סר אברזי - מטעם משרד הפנים
- 3. סר צילן - " "
- 4. סר קסרי - " "
- 5. סר גלאס - מטעם משרד המשפטים

סדר-היום:

1. חוק הבחירות לגופים ציבוריים (המשך הדיון)
2. תשובות שר הפנים לשאלות חברי הוועדה

היו"ר נ. חת:

פותח את הישיבה.

אנו קיבלנו את הנוסח המוצע לסעיף 2.
נדמה לי שאנו התעכבנו בעצירת ההוצאות ושרם סכטנו בקשר לכך. חת"כ פרי
ערער על כל הסעיף של ההוצאות, וחבר ועדה אחר הציע לשלם רק את ההוצאות
הסיוודות שתדרשנה לשם ביצוע הפיקוח.

א. פרי:

אני מציע לדחות את הסעיף הזה.

היו"ר נ. חת:

אם החוק נוסך שפקיד הבחירות רשאי לעשות
כך וכך, כמילוי הוא חייב לעשות זאת, אם
אין סיבה לא לעשות. כלומר יכול לפנות איזה גוף שאין לו כסף ויבקש
מהממשלה שתערוך בחירות על חשבונה. נדמה לי שזה לא יהיה נכון אם הגוף
יתחמק לבטרי מתשלוח ההוצאות הכרוכות בהפעלת החוק הזה, כי אם נומרים
מהממשלה רשמית, פירושו הדבר שהיא חייבת.

א. פרי:

היא לא רשמית לסרב.

היו"ר נ. חת:

מילוי היה מנבון קבוע של הממשלה לעריכת
בחירות כאלה, הייתי מבין שהגוף לא צריך
להשתתף בהוצאות, אבל מאחר שאין, וזה כרוך בהוצאות נסיעה, הדפוסות וכו' -
מדוע המדינה חייבת לשאת בהוצאות אלו?

א. פרי:

אם כי אני מתנגד לטעיף, אני מוכן להציע הצעת פטרה - שהמטלה רשמית לגבות את

ההוצאות.

טר גלנט:

היא מטילה תהיה רשמית, מאני שארעה האליטה שהמינוי של פקיד הבחירות לא יהיה ענין

אובליגטורי אלא פקולטיבי.

היו"ר נ. חת:

אני רוצה זאת כחובה על המטלה.

טר צולן:

אם כתוב שהמטלה רשמית לדרוש את ההוצאות על הליקוח מהגוף הציבורי, אנו פותחים פתח

להפליה, יוזם ישאל מדוע מגוף אחד המטלה תבצע את ההוצאות ומגוף שני - לא. לפי דעתי אם גוף מטויה רוצה בחסותה של המטלה, הוא צריך לשאת בכל ההוצאות הכרוכות בקוואסדורב הוא לא בשכר הפקידים על מרד הפנים כי אם בכל ההוצאות הנוספות.

טר גלנט:

אני חושב שההסדר המוצע ישמש כגורם מדרבן לסדרים תקינים מצד כל גוף ציבורי. מכיוון שאם המטלה תסוכנע כי הסדרים בתוך הגוף הם תקינים ואין צורך לפנות פקידים בחירות, היא לא תסנה, ואם לא תסנה לא יהיה צורך לגבות את ההוצאות.

היו"ר נ. חת:

הייתי מציע לכתוב, ההוצאות הנוספות.

ש. פרלטיין:

אני מתנגד לטעיף הזה. אם המטלה מחוקקת חוק אשר מחייב אותה לעשות מיזם פעולה,

יהיה זה תקדים רע מצד המטלה מבחינתנו כדי שהיא תפעל - תשלום הוצאותיה. גם לא ברור לי כיצד יעריכו את הסכום. לפי דעתי המטלה צריכה לשאת בהוצאות.

א. כלפון:

אני מתנגד לדעתו של חת"כ פרלטיין. כאשר הוא מוסר שזה שרות של המטלה, זה הרי מינו שרות שכל מזרח מקבל אותו. וגוף ציבורי שידרוש בחירות יכול להיות לאור דווקא האסדרות הציוניות, וגם אילו הסדור לבחירות לקונגרס הציוני, זה לא כולל את כל התושבים, בייחוד לא כולל את התושבים הערבים. אני מוסר שזהו שרות מיוחד מצד המטלה שבעדו צריך לשלם.

היו"ר נ. חת:

המטלה גובה מסים ונותנת למזרח שירותים שאינם צריך לשלם בעדם באופן מיוחד. אבל יש שרותים שניתנים תמורת תשלום. החוק הזה חוקק בהתאם לדרישת מוסד חשוב שהוא זקוק לשרות זה של המדינה, ואני מרחיבים אותו לגבי כל המוסדות, אין זה שרות רגיל שהמזרח מקבל חינם.

ש. פרלטיין:

יותר מתקבל על הדעת היה אילו היו קובעים בחוק סכום איכס שהגוף צריך לשאת בו כהוצאות הכרוכות בפיקוח על הבחירות.

היו"ר נ. חת:

יש לנו מסוין במטלה שהערכתה תהיה נכונה,

ב. סטין:

אני מציע את התוספת הבאה: "לפי הסכם שהושג מראש". יוכל להיות מצב כזה שיש גוף שהוצאותיו מלביטליות, אז יהיה הסכם על סכום מינימלי, כי הגוף בטוח שלא תהיינה יותר הוצאות, כי אחרת, המטלה יכולה לערוך את הבחירות, ואחרי כן תבקש סכום כזה שאין בהפשרותו של הארגון לשאת בו. לכן אני מציע שבדבר ההוצאות יבואו הגוף הציבורי והמטלה לידי הסכם מוקדם.

א. פגורי-כהן:

אני מציע להוסיף: "למעט הוצאות המטרה ומשכורת הפקידים הקבועים".

ע. אס"פ:

אני מציע את הנוסח הבא: ההוצאות הכרוכות בפיקוח על הבחירות על ידי פקידי הבחירות. גם לקחו גדם משרות הסדינה הרגיל, והוא מקדיש את זמנו לפיקוח על הבחירות, במשך חדש ימים למשל, במשך הזמן הזה הוא פסיד בחירות לענין הגוף הציבורי, וגם מסכורתו צריכה להסתלם על ידי הגוף. לגוף הציבורי אפשר לקרוא בסידה מסוייטת גוף פרטי, אשר מבקש מהסדינה דבר שהיא לא נותנת אותו בדרך-כלל.

היו"ר ב. חת:

אני חוזר להצעתו של חה"כ פרי, שהממשלה רשאית לגבות את ההוצאות.

ש. הלל:

אני מתנגד להצעתו של חה"כ קטין, אשר הציע שהממשלה והגוף יגיעו לידי הסכם מוקדם. לפי דעתי אין לזה כל צורה, וחזקה על הממשלה שהיא תגיש את החשבון כפי שזה היה, ולא צריך להשאיר פתח לפיקוח. גם הממשלה תחטוט שהגוף לא ישלם, היא תדאג לכך. אני מציע להשאיר את הנוסח כפי שהוא, ולא בטקום, על ידי פקידי הבחירות לומר, ההוצאות הכרוכות בפיקוח על הבחירות לפי סעיף 2. ואז מנו מסתירים יד חופסיה לממשלה ואין צורך להגבילה לא בהסכמים מוקדמים ולא בטכונים קבועים.

י. ישעיהו:

אני רוצה לומר למה אני מתנגד: אני מתנגד לתשלוח מסכורת. ניטוקי הוא, שכל הענין הזה אינו אלא מתן שרות. גם הממשלה מוצאת לנכון שהגוף הוא גוף ציבורי, הרי היא צריכה לרמות זאת כמחד מתפקידיה, שהבחירות ייערכו בסדר, ללא תקריות והתפערויות, ומה שנוגע לשכרם של שוטרים ופקידים, זה כלול בתפקידים אלה.

לעומת זאת, הוצאות נוספות, כדמי-נסיעה, הדפוסות וכו', גם בענין זה הייתי מרחיק לכת, אבל מכיוון שכולם רוצים לדאוג שקופת הסדינה לא תנוצל, אני מציע לקבל אותו נוסח עם התוספת הבאה: "לטעם מסכורת פקידיים ושוטרים"

ח. סגור-כהן:

אני מציע את הנוסח הבא: "לטעם הוצאות המיסרה ומסכורת עובדי סדינה".

טר גלאס:

אני הייתי מצדד ברטז של חה"כ הלל, שהממשלה רשאית לדרוש ערבון. אני מוכן לקבוע את הסכסיתום, אבל על כל פנים לשם הביצוע הטועיל בראה לי דבר זה טמך הכרחי. ענין זה אפשר להשאיר לתקנות.

טר גלאס:

בענייניה פיסקליים בתי-המשפט כמד קפדניים, והייתי חושש לפירוש שהיה נוסר, כי מחוקק המטנה עבר על טכנותו.

היו"ר ב. חת:

אני מקבל את ההצעה המשותפת של חברי-הכנסת ישעיהו וסגור-כהן, ואני מציע לקבל את הנוסח הבא: ההוצאות הכרוכות בפיקוח על הבחירות על פי חוק זה, לטעם מסכורת שוטרים ומסכורת עובדי סדינה, ישולטו מקופת הגוף הציבורי לקופת מוצר הסדינה.

ההצעה הנ"ל נתקבלה

י. ישעיהו:

בישיבה הקודמת היה ויכוח והצעה בנוגע לפסקה "טר הפנים או בא-כחו", בקשר למכונות של/בתחנת הבחירות. אני הצעתי למחוק פסקה זו לא מתוך התנגדות שטר הפנים יוטיע, אלא מתוך זה שחשבתי שזכותו של שר הפנים ספילט טובנת סמליה. אבל הריכוח התפתח כך, שהחלטנו להוציא פסקה זו. אז הודיע היו"ר שהוא סכניס הסתייגות; גם היו"ר סכניס הסתייגות אני מבקש לחזור בי מהתנגדותי, מפני שאינני חושב שיהיה זה לכבודנו אם בכנסת נתווכח על פסקה זו.

היו"ר ב. חת:

השאלה היתה מי רשאי להיות נוכח בקלפי.
התעוררה השאלה האם צריך לכתוב את הפנים
או בא-כחו בחוק. בחוק על הבחירות
ובני חושב שבחוק זה היא צריכה להופיע, כל
על דבר סטויים, או צריך לתת אפשרות לבא-כוח
לפעול בהתאם לכך. ההסתייגות
שלי נבעה רק מתוך שיקול שפטלי גרידט.

מר גלאס:

להלכה שר הפנים תמיד יכול להיות נוכח
בתחנות הבחירות, מפני שיש חוק מיוחד,
פקודת סדרי שלטון ומשפט, לפיו כל/רשמי לטול
על פי כל חוק לפקידים שלו. היות ושר הפנים
יכול לטול גם סמכות זאת. פקיד הבחירות; הוא

היו"ר ב. חת:

אם בין כה סותר, לא צריך להתווכח על
פסקה זו.

י. ישעיהו:

התנגדותי היתה ל"בא-כחו". שר הפנים יכול
למנות סלכתחילה את המסובה על המחוז כפקיד
בחירות, אבל אינני רוצה שתהיה רשות כפולה -
אני טוכן להסכים רק למלים "שר הפנים",
בא-כחו".

מר צילון:

אני מבקש להודיע שקיבלתי הוראות, שבמקרה
וסעיף זה לא יתקבל בצורתו כפי שהוצע,
תהיה הסתייגות על ידי שר הפנים.

א. פרי:

אני מתנגד לפסקה זו - גם לגבי שר הפנים
וגם לגבי בא-כחו. אינני רוצה שיחשדו בי
כי התנגדותי נובעת מתוך התנגדות לשר פנים זה,
אין בזה ענין פוליטי; אני מתנגד לכך מכיוון שבבחירות
מסולתיות, אי-אפשר להשוות אותן לבחירות לכנסת
או לבחירות לרשויות מקומיות; אלה בחירות של
גוף אנשים המוגדים על בסיס של רצון טוב
ולא על בסיס של חובה. מר גלאס הודיע שמסילג
יש רשות לשר הפנים לטול לעצמו סמכות זו,
לפי פקודת סדרי שלטון ומשפט, ואין צורך להדגיש יותר
סדי ענין זה.

היו"ר ב. חת:

הניסוקים ברורים וטהורים בעינין זה ובצורך
להכריע בהצבעה. אני רק רוצה להוסיף הנסקה
לעטדתי: אם אתה אינך רוצה בזה, אל תבקש פיקוח,
אבל אם אתה מבקש פיקוח, אינך יכול להגביל את
הממשלה.

הצבעה

ההצעה לפחוק את הפסקה שר הפנים או בא-כחו" - נדחתה

ההצעה לפחוק רק את המלים "בא-כחו" - נדחתה

הוחלט להשאיר את המלים "שר הפנים או בא-כחו"

הסתייגות לחברי הכנסת וזני וישעיהו המציעים
לפחוק את המלים "בא-כחו"

הסתייגות לחבר-הכנסת פרי המציע לפחוק את כל הפסקה

2. תשובות שר הפנים לשאלות הנרי ורעה

ע. א.ט.ס: עיריית פ"ת הגישה לאישור חוק-עזר בענין מס עסקים; בה-כח שר הפנים, הסמוכה על הסמוך, העיר לעיריה כמה הערות, שלדעתו יש לתקן בהצעת החוק לפני האישור; העיריה התחשבה בהערות הללו והכניסה שינויים בהתאם לכך; העיריה ביקשה ששר הפנים אישור, אך עד לפני שבועיים החוק לא אושר, ושינוי יודע. מס עד היום אושר החוק. המיניסטרטציה שקיבלתי לפני שבועיים היתה, שהחוק לשנת הכספים 1953/54 טרם אושר על ידי שר הפנים. אנו כולנו יודעים על המצב הכספי הקשה של הרשויות המקומיות, ובדאי שמי-אישור חוק-עזר טובע מפשרות לגבות כספים על פי חוק זה, וזוהי תוצאה אשר הפנים צריך להיות מעוניין למנוע אותה. ישנם קשיים במיזון התקציב בלאו-הכי, ביחוד כאשר בשלל זכותה של עיריה לתבוע כספים לפי החוק.

אני פונה לשאלה אל שר הפנים ואני שואל: מה הסיבה להשהיה זו, מה גם ששר הפנים אינו אוטר לעיריה שהוא מערער על פרט זה או אחר, אלא אין אישור. גם אם ישנה הסברה מתקבלת על הדעת, היא חייבת להינתן לציבור, מפני שהציבור רואה בזה פעולה שרירותית בלתי טובת.

שר הפנים י. רוקח: כפי הנראה עיריית פ"ת אינה זקוקה לאישור מצד שר הפנים כדי לבנות מסים. אני נמצא בקורס העניינים של למעלה מ-150 רשויות מקומיות - החל מעיריות גדולות וותיקות וגטור בטוענות מזוריות חדשות ביותר - וזהו זר פרחים בשלל צבעים: כולל רשויות של תנועת החירות, הציונים הכלליים ומפילו של סנה. אבל כל הרשויות האלו יודעות שיש חוק במדינה, שהחוק של העיריות בובע מהמדינה, אשר פועלת במטענות מכשירים, ובחוד המכשירים זהו אשר. וכאן יש סמכויות לשר הפנים, כפי שיש סמכויות לשר האוצר, למשל, שמחליט על דברים עצומים, לרעה או לטובה, או לשר החוץ, שר הבטחון וכך הלאה.

אבל ישנה עיריה אחת המוסרת שמיין בשבילה מטמלה, אין בשבילה שר פנים; היא יכולה להחליט מה שהיא רוצה. לאחר שנתבקשתי על ידי ס"ט ראש הממשלה מר שרת להזמין את ראש עיריית פ"ת, הייתי מוכן להיות הקטן לעומת הקטן, לא לחשוב מגביה; ובאופן מעמד קיבלתי הודעה מפורשת: "אני לא אשמע לך, אתה יכול לתבוע אותי למשפט". ומשלמים ל-3 סגני-ראש עיר לא בניגוד להחלטת שר הפנים אלא בניגוד להחלטת ממשלת ישראל שהיתה לפני שטר רוקח נכנס לממשלה.

א. פרי: אתה לא מדויק בענין זה.

שר הפנים י. רוקח: אני מדויק והחלטה זו נתקבלה פה-אחד. אני מצדיק החלטה זו, אך גם לולי הצדקה היא הייתי נוהג לפיה.

ע. א.ט.ס: החלטת הממשלה זה חוק?

שר הפנים י. רוקח: לגבי תקציב כן; התקציב על כל סעיפיו נתון לפיקוח שר הפנים.

ו. הלל: האם לפני כן לא היו עיריות ששילמו לסגנים?

שר הפנים י. רוקח: היו. היה לי ענין עם עיריית בני-ברק והתערב במטעם הרב הראשי; הוא רצה לבוא אלי, אבל אני מסרתי, אמרתי אני אשר אבל אתה רב ראשי, ואני הלכתי לביתו. ישאלו היתה: מדוע בפ"ת אני טרשה את הדבר הזה.

אני לא הישרתי מסים ידועים לא מפני שזה פ"ת אלא מפני שהחלטנו להגיע למכסי-סוף ידוע - סט בתים ומגרשים, ובתוך הסגרת הזו יעשו מה שהם רוצים, 20% מהברוטו. עיריית חיפה, טבריה, נהריה, כפר-סבא שינו את עמדתן; ועיריית פ"ת אמרה לי - כלום יש לי איזה ענין פרטי עם ראש העירייה - אנו לא נשנה, וראש העירייה גובה כספים מהציבור בניגוד למה שחבר-הכנסת אסף גומר. אין בעולם עירייה שעשתה כדבר הזה. זה ימוטט את הטרינה.

אני הרבה יותר קטור עם פ"ת מאשר מישהו. טאלה היושבים כיום בעירייה, אני נולדתי שם; אבל לעשות פלסטר מחוקי הטרינה - אין זה דבר אפשרי. אין לו כל רשות לראש העיר לגבות כספים בצורה שהוא גובה, ומה יגידו האחרים? איזה מן חינוך אא אנו ניתן אם ראש עיר של עיר בת 60 - 50 אלף תושבים מרשה לעצמו לעשות זאת? מה אני מדרוש מהרשויות האחרות? ואני שמח להודיע שכל יתר הרשויות נכנסו למסגרת החוק - מחיפה החזקה ומיתנה עד המקום הקטן ביותר. בחיפה שיניתי להם את חוקי-העזר, חתמתי על מס' בנין יותר גבוהים, פי 3, 4, 5, אבל כל אחד יודע מה עליו לשלם.

לא פעם ולא פעמיים שלחתי אליו אנשים בכדי להסביר לו שהוא צריך להיכנס למסגרת החוק; שלחתי את קופרמן, גוברניק, אבל שום דבר לא עזר עד היום הזה.

בנוגע להרשאות; אני חותם בתור שר פנים על הרשאות להלוואות, בין אם שר הדתות נותן הלוואה למבנים לצרכים דתיים, בין אם שר הבריאות נותן, בין אם משרד הפנים נותן, ובהרשאות כתוב לאיזה מטרה ההלוואה ניתנת. ידרי כן אני מאשר את החוזה בין המוצר לבין העירייה. מקריא בפניכם מכתב של ד"ר טוזס, מבקר הטרינה, מכתב המנסה לראש העירייה שקבלתי העתק ממנו;

(א) בנוגע להרשאות רכוש מסתבר שאינן

טובן להציע לטועצה הסדר ההולם את העטרה הברורה, שנקט בה שר הפנים. לפי זה נשאר בתוקפו המצב, שהתקבולים שעיריית פתח-תקווה גובה על חשבון סט זה מהוויט הכנסות בלתי חוקיות.

(ב) תשלום משכורת לטלושה סגני ראש עיר על

ידי עיריית פתח-תקווה, אף הוא מתנגד לחוק, כיוון שהמישור החוקי ניתן רק לתשלום משכורת סגן אחד.

(ג) אשר להוצאות בכלל, קבע משרדי לפי ספרי

העירייה את המצב בפרקי סלודת ליום 31.12.53, (העתק מהחלק הנדרש מהדין וחשבון הכספי של העירייה מצורף לזה). גם אם אני מניח, שההלוואות נתקבלו כחוק, יש לקבוע, שחלק ניכר מההוצאות נעשו למטרות שלא להן נועדו.

לשם בניית בניני חינוך למשל, קיבלה

העירייה הלוואות מיוחדות מבנק הפועלים ובנק דיסקונט בגובה של 45,000 ל"י וחוף מזה חלק מההלוואות של המוצר בגובה של 97,500 ל"י, היה מיועד למטרה זו. למעשה הוציאה העירייה לבניני חינוך רק כ-20,000 ל"י בעוד שלמשל על בית העירייה שלא בכלל בין מטרות ההלוואות - הוצאו למעלה מ-27,000 ל"י.

צריך להיות ברור שיש חוק בטדינה ואם ראש עיר לא נשמע לו - הוא חייב לעשות זאת. בקיון-הכפלים של כל ראשי העיריות היה תמיד דוגמה לעומת העיריות הערביות.

עם אנשי המועצות האזוריות אפשר היה להצביח שלא נמצא שפה משותפת; אבל תשמעו כעת: איזה בעיטה, אני באהבה ניגש אליהם, אני מדבר אתם על כבישים, טרקטורים, כיבוי-אש, הלואות, והם מדייקים בחוק לסרות שאבותיהם לא היו ראשי עיריות וראשי מועצות.

אחרי השיחה שהיתה לי עם ראשי נפתלי למשכב, מפני שלא תימרת לי שמיצא במצב כזה שיאסרו לי: אני אטשין, מתבע אותי למשפט. כך אנו נבנה? האם זהו הפרס להתלבטויות, למאבק, לצרות וכל מיני דברים?

אמרו קם ראש מועצה להגן על זה. כשדיברו על סבל העיריות, על זה שהגדילו את העליה, אמרת לי להם: 31 שנה הייתי ראש עיר של עיריה שגדלה מעליה. ועם ניסוק זה משתמשים כאילו כל העליה היא של פסחים ועוורים ופושטי-יד, ופתאום אומר אסטרונוסקי שהוא אינו יכול לחיות אם יש לו טעברה. וזה בזמן שאנו דורשים עליה.

באטריקה יש משקל וכבוד לראשי עיריות; אחרי הפריזדנט באה בחשיבותה מועצת ראשי העירות. בזדמנתי פעם בקונגרס הזה באטריקה ונוכחתי לדעת שזהו גורם חשוב. וכאן מה עושים? - סניחים לי על השולחן את העוול הזה שהביאו לסקום זה או אחר עולים. ולולי התנועה שתוסכת ברוח זו, היא לא תגביר כח ולא תחזיק מעמד.

יתכן שאני טועה, אבל הרי אני עומד במבחן, יכולים לא בלחור בי; אבל לפעול בניגוד להוראות, להצביח כספים בניגוד להוראות - זה דבר שאין דוגמתו. בטקום לבנות בית-ספר בונים בית-עיריה; טדוע אתם תשתקו, איפה הטפלגה אשר תוסכת בו? יש מקומות שלוסדים משמרת שניה, ובטקום תי-ספר בונים בית-עיריה כשיש דברים יותר חשובים. אני יכול להיות שר משטרהכדי ללכת ולראות מה כל אחד עושה עם הכסף; אני טאטיין, ולא רק על אלפים אלא על טיליונים.

בגלל כל הדברים האלה אין לי קשר עם פ"ת והטטשלה יודעת על כך, כי גם אם לא אחתום, ראש העיר עושה מה שהוא רוצה. אני בכלל כבר אינני חותם על שום דבר. אם הוא אומר שיעשה כרצונו, אינני רוצה לטפל בעיריה זו. אני יכול להודיע לוועדה כי שאלה זו עומדת לדיון בטטשלה אשר תחליט על זה. טכל טקום לא חשבתי שבעניני ציבור אגיע לידי כך.

ע. אסף: שר הפנים לא ענה לשאלתה שלי. אני לא בטקרה שאלתי על טס עסקים, ושאלתי היתה שאלה טטוייטת - טדוע לא מושר חוק-העזר לטס עסקים שהוגש על ידי עיריית פ"ת. כעת הובלט בצורה ברורה שאלה הן טנקציות; שר הפנים הודיע שהוא לא יחתום על שום דבר, היות וראש העיר פועל באופן שרירותי לדעתו. לדעתי יש בידי שר הפנים מטצעים חוקיים לטיפול בטקרים כאלה, ולא נראה לי נוהג זה הוגן.

שר הפנים י. רוקח: האם עושים כן בירור?

ע. אסף: אילו שר הפנים היה עונה על השאלתה שלי, כי טניטוקים אלה ואלה אין בדעתו לאשר את החוק המוצע, לא הייתי חורג טגבולות השאלתה. אולם שר הפנים על שאלה זו לא ענה, אלא גולל פרשת היחסים בינו לבין ראש העיריה. טטום כך אני יכול להתייחס לדבריו כאילו באו בטקום טובה לשאלתה. אינני חושב לטכון הדבר שעיר פ"ת, אשר הפנים אחרתי לה, תפשוט את הרגל כתוצאה מטצעים דרטטיים כאלה שבאים כטנקציה על פעולות אחרות של ראש העיר.

היו"ר ב. חת:

בעיה זו אינה עומדת על סדר-היום
ואיננו יכולים לפתוח בוויכוח. חה"כ
אסף אמר שאיננו חושב כי קיבל תשובה על שאלתו; אני רוצה לשאול את
שר הפנים האם הוא רוצה להוסיף דבר על תשובתו או לא.

ס. חזני:

אני מודיע שכל השאלה הזאת עומדת לבירור
במסעלה.

ס. חזני:

אינני רוצה להתרכז בלבד לשאול שאלה:
אנטי עירייה טוענים בהתמרטות רבה שהחוזים
המוגשים לאישור, חוזים בין העירייה לבין המוצר או הסוכנות הטלוויזיה,
עוברים שבועות וחודשים רבים עד שמקבלים תשובה. בכמה מקרים מתקבלה
תשובה, כעבור שבועות, על שינוי פה ופה, שינויים קלים, ואחרי זה עוברים
שבועות עד שהחוזים מתאשר. בינתיים המסק מתמוטט ולחץ מחוסרי העבודה
הולך וגובר, כי חוזים אלה מיועדים גם לתעסוקת טובטלים.

י. ישעיהו:

אני מציע לערוך דיון בועדה על כל השאלה.
אני סבור ששר הפנים ענה על השאלה של
חה"כ אסף, בלא שהתשובה אינה מניחה את דעת השואל. אני מציע שיהיה דיון
בועדה בשאלה כולה. ואני מבקש שני דברים: א) לא לקשור בירור זה עם
הבירור במסעלה; ב) ששר הפנים יוציא את הסבל האישי שלו, כי לא קל יהיה
להיכנס לבירור אם הוא יבוא באותו רגש של סרירות.

שר הפנים י. רוקח:

כתשובה לדברי חבר-הכנסת חזני אני רוצה
להגן על שני מנחים מטחלקת המספטים,
בנוגע לזה שדורשים שינויים באחוזים. אין זה דבר חדש שמסדר המספטים
עומד על ביטויים מספטיים מוגדרים.

ס. חזני:

זה אפשר לעשות כעבור שבוע ולא כעבור
3 חודשים.

שר הפנים י. רוקח:

היועצים המספטיים לא קיבלו הוראה משר הפנים
בדבר השינויים באחוזים.

ע. אסף:

שר הפנים הודיע שהענין נידון כעת במסעלה;
אני רוצה לשאול מתי, לפי הערכתו, הבירור
יסתיים. אני מוכן להציע לדחות את הדיון במסעלה אם לדון על הענין או לו,
עד לאחר שנדע מה תהיה החלטת המסעלה.

שר הפנים י. רוקח:

אני מניח שהדיון במסעלה יסתיים תוך 10 ימים.

ע. אסף:

אני מציע שכעבור שבועיים נשמע אינפורמציה
מפי שר הפנים ואז נחליט.

ח. סגורי-כהן:

אני רוצה לציין, שתמיד כאשר מדובר על
בעיה שנידונה במסעלה או מרי, שהיות והיא
עומדת לדיון עם, אין צורך לדון בה בועדה או בכנסת. אבל אני רוצה
לתמוך בחלק השני של הצעתו של חה"כ ישעיהו בקשר לבירור הענין הזה.
חושבני שאנו, בתור ועדת פנים, איננו צריכים להשאיר את בעיית
היחסים בין משרד הפנים לבין עיריית פ"ת לדיון ובירור במסעלה בלבד;
אנו מעונינים לדעת מה נעשה עם, ונאולי נלמד משהו מתוך הפרטה הזאת. אנו
שומעים על הפסקת תשלום מסים, על מרד, ואיננו מעונינים להשאיר את דברים
שיתפתחו כך. אני מציע לערוך בירור בשאלת עיריית פ"ת, להזמין את ראש
העיר וחברי מועצה שהצד שכנגד, כדי שנוכל לעמוד על טבעם של הדברים.

א. פרי:

אני תומך בהצעתו של חה"כ סגורי-כהן.

היו"ר נ. חת:
אני חושב שועדה של הכנסת אינה צריכה להעמיד את עצמה בטעם של בית-דין, על כל פנים במידת האפשר, אלא כדאי לה לטפל בעניינים שעוסקים על סדר יומה ולמלא את תפקידיה. אני חושב שהצעתו של חה"כ אסף מתקבלת יותר על הדעת, כי יתכן שכולם יבואו על סיפוקם על ידי החלטת הממשלה. אין אני מנסה בזה שלא בדרך, אינני קובע כל הלכה, אני רק מציע להאריך קצת את המועד ולבקש משר הפנים למסור אינפורמציה על החלטת הממשלה כעבור 3 שבועות.

י. ישעיהו:
אני רוצה שהצעת חה"כ אסף הגיונית יותר ואני מוכן לחזור בי מהצעתי.

ה צ ב ע ה

הצעת חה"כ סגורי-כהן - נפלה

הצעת חה"כ אסף - נתקבלה

א. כלפון:
לפני שבוע הבטיח שר הפנים להסציג לנו את הפורטולה לחלוקת הטענק בין הרשויות המקומיות; טרם קיבלנו אותה.

שר הפנים י. רוקח:
זה נשלח כבר ליו"ר ועדת הפנים.

א. כלפון:
שר הפנים ציין לטבח עיריות אחרות הסצייתות לחוק. (שר הפנים י. רוקח: אין בזה הדגשה, זה דבר טבעי) כיוון שהוא ציין גם את חיפה, ברצוני לטוול שאלה: הגיעו אלי טמועות שכמה חוקי-עזר ששלחו על ידי עיריית חיפה למשרד הפנים לאיסור, לפני כמה וכמה חודשים, טרם נתקבלה תשובה עליהם. בינים גם חוק העזר ביחס לשיפור חזיתות הבנינים, ומסרו לי, שאותו חוק עזר אושר לעיריית רמת-גן, כלומר יש כבר תקדים. אני רוצה לטוול מדוע חוקי-עזר אלה, שבחלקם אינם קטורים בתשלומי טסים ובחלקם כן, אינם מאושרים, ולמה משהים את האיסור.

שר הפנים י. רוקח:
אני חושב את עצמי לטרוחה בענייני עיריות, אבל דומני שאנו הולכים הרבה יותר מהר, בחקיקת חוקי-עזר, מאשר באיזו מדינה אחרת. צריך להבין שחוקים אלה קובעים גורלות של אנשים וציבור. אם מתעוררת פרובלימה חדשה, כלומר עירייה מסויימת מציעה חוק חדש, אנו נוהגים להעביר את הצעת החוק לכל העיריות, לשאול מה דעתן, כדי שהחוק יטמס דוגמה גם ליחר העיריות. זה אמנם משהה, אבל הדבר כדאי ושוב מפני שמתקבלות הערות נוספות.

אני חושב שחוק כזה, שעליו דיבר חה"כ כלפון, בזמן שבתיים מושכרים מתמוטטים מחוסר אמצעים לתקנם, הוא טמם במהרה, כי קיום, בעת ששכר הדירה הוקפא, צביעת חזית עלולה לעלות יותר מאשר השכר שבעל-הבית מקבל. בעיני כל בית זהו נכס של המדינה, אסור לנו להשאיר אותו להתמוטט, ואני בקושי רב הצלחתי להשיג מהאוצר 50 אלף ל"י להלואה לתיקון בתים רעועים. בפרינציפ אני בעד חוק כזה, אבל טרם הגיע הזמן לכך.

א. כלפון:
האם אושר חוק כזה ברמת-גן?

שר הפנים י. רוקח:
לא.

ד. חזני:

אני מבקש שאלה לשר הפנים -
אגב, שאלה זו החערה בדיון בוועדת המסנה
המנותפת של ועדת הפנים וועדת הכספים; אם רוב ברשות מקומית מטרייט
בא לידי טסקנה שאפסר, צריך ומוצדק להעלות את סס הרכוש מעל לגבול
של 20%, ובמקרה זה תקציבה מתאזן ביתר קלות ומשתחררת הממשלה מדאגתה,
על שום טה לא תינתן מפטרות כזו לרשות המקומית, בשעה שרוב התושבים
טבור כך, וזה לטובת הענין ולטובת האוצר כמחד?

היו"ר ב. חת:

אני מבקש את שר הפנים לא לענות לשאלה זו,
כי זה ענין של ויכוח, זוהי שאלה הנידונה
בוועדה האחרת - ועדת המסנה המנותפת לוועדת הפנים וועדת הכספים - ואין
צורך לערוך את הויכוח הזה כאן.

שר הפנים ל. רוקח:

אני מתפלא שזה "כ חזני שואל אותי דרך אגב
שאלה כל-כך חשובה ועמוקה שצריך להרצות
עליה, ויהיה זה עלבון בשביל השואל אם מענה בחטובה לקובית - כן"
או "לא". זוהי פרובלימה שבעלי-הבתים בלחמן נגדה. כעת הממשלה בטה לידי
הכרה שיש צורך להוריד את סס המגרשים הריקים, אמרו שזה היה אסון
שגם העיריה וגם הממשלה, כל אחת לפי התור העלתה את המס הזה.

אני יודע שהועדה עומדת לדון על דו"ח

ועדת החקירה לעיריית ירושלים, על כן ברצוני למסור לוועדה שמי שטח
להודיע על התוצאות הטובות כתוצאה מחיזוק הגיזברות של עיריית ירושלים -
בחודש פברואר בכנס סכום פי 3 גדול מאשר בחודש הכי טוב במשך כל השנה.
ועוד לא הגיעו לגביית כספים טאלפי אנשים שלא שילמו שום דבר. חשבתי
שיש צורך לעשות זאת ועשיתי זאת לא מרצון, אבל האעד היה הכחחי לטיפור
המסק.

בוסף לזה העברתי בממשלה הצעה, מתוך הסכמה

כללית, שמוסדות הממשלה ישלמו מסים לעיריית ירושלים בעד כל בכטיהם
ומטרדיהם. בהתאם להצעת חוק שהוכנה, אוכל להכריז על ערים כעל ערי
עולמם שאינם יכולים לשאת את עצמם ואשר יקבלו מסים מהמוסדות שעד
עכשיו היו פטורים מסמים.

ש. פרלמט ינו:

מה בנוגע לרכוש הכנסיות?

שר בלאס:

היחסים של מוסדות צדקה מוסדרים על ידי
חוק מגדודרי מטנת 1938, לפיו כל הכוש
פטור מסמים משלתיים ועירוניים;
אולם אם יש בתים השייכים לאיזה הקדש והם מוטכרים לדיירים, אף על פי
שטקדיטים את ההכנסות למטרות הקדש, בכל זאת על רכוש זה מוטלים מסים.

א. פריי:

לאחר ששר הפנים הזכיר שטחו בנוגע לעיריית
ירושלים, אני רוצה להזכיר שאנו החלטנו
לערוך דיון בשאלה.

היו"ר ב. חת:

שאלה זו עומדת על סדר-היום, ואני מתלבט
אם להסירה או לא, כי בצטרך לדון על דבר
שהיה לפני טבה.

א. פריי:

ברצוני להעיר הערה בנוגע לתשלום מסכורת
לסגני ראש עיר, לא כדי לעורר ויכוח, אלא
מפני ששר הפנים הזכיר שטחו בזלדון זה. בשעתו, אני חושב שהדבר רשום
בפרוטוקולי הועדה, הביא שר הפנים הקודם את ענין תשלום מסכורת לסגנים
בעיריות; היה ויכוח בוועדה ובא-כח שר הפנים הודיע כי הממשלה מוכנה
לחתיעץ בוועדה בשאלה זו, והיא רוצה להביא הצעת חוק שאפסר יהיה לשלם
מסכורת לסגני סגנים. ועדת הפנים החליטה לא ליעץ לממשלה לקבל בענין זה
החלטה מחייבת. שר הפנים, או בא-כחו, הודיע שהממשלה מתחשבת בהטלחה
זו של ועדת הפנים. אני רוצה לעצמי חובה להודיע, שלפי זה אינני חושב
סקייטת מיזו החלטה מחייבת ומוסכמת של הממשלה בענין זה.

היו"ר נ. חת:

אנני ספיע שחה"כ פרי יחפש בפרוטוקולים
ולבדוק בדיוק כיצד היה העניין, אנני
רק רובה להעיר, שהחוק ממפורסם, בסעיף 75, לא למטרות כלל ההצעת התקציב
של העירייה, ולגבי סכורת סגני ראש העיר במטר, שכל סגן יכול לקבל
סכורת בעד עבודתו, כפי שזה יקבע על ידי שר הפנים.

ג. פרי:

כלומר, אין חובת הגבלה.

היו"ר נ. חת:

חוק ממפורסם לא למטרות כלל סעיף שהו"ב בתקציב
היטות הקרקעית; אם צריך או לא צריך
לעשות זאת - זהו שאלה נחרת.

אנני סודה לטר הפנים על תשובותיו.

לגופים ציבוריים.

אנני עובריה להסדך הדיון בחוק הבחירות

מר צילון:

בתקציב על ההסדרות הצירובית להגיש לתוספת
לב הוצעה בנסח סעיף 6 (2); לפי סעיף זה
בענש נדמם אם הצביע יותר מפעם אחת, אולם אם שובלים, מיפה העונש
לנדמם שהצביע רק פעם אחת אך לא כחוק.

לי נדמה סעיף (3) 3 עונה לשאלה זו,
בהטילו עונש על מי שקיבל תעודת בוחר פנוך כרובה להשתמש בה לשם הצבעה
טבלי להיות זכאי לכך.

היו"ר נ. חת:

אנני מבקש את היועציה הסטפטיים לבנס
את כל הסעיפים שכבר הוחלט עליהם,
וכן להביא את הנקודות שטרם סרכו עליהן.

היועציה נבעלה בשעה 1100.